

[Edel Saunte.]

Hvad angår reklamebillederne, som udstilles ved biografene, er det vel rigtigt, at vi kan undvære den hidtil gældende censurbestemmelse. Det er vist aldrig sket, at der er skredet ind over for sådanne billeder.

Hartling: I de tidligere love om biografvæsenet har spørgsmålet om filmcensuren spillet en tilbagetrukken rolle. Man har i høj grad samlet sig dels om afgittens beregning, dels om bevillingssystemet. I loven af 1922 fastsættes, at film ikke må forevises, før de er godkendt af statens filmcensur, og man er særlig opmærksom på den fare, der ligger i film, som er „forrående eller på anden måde moralsk nedbrydende“.

Allerede for et halvt hundrede år siden, da lærer og senere censor Nicolaisen fik overdraget tilsynet med biografteatrene på Frederiksberg, opererede han med en 15 års grænse. Fra 1913 brugte man en 16 års grænse, og denne grænse gik ind i loven af 1933, i § 14. Siden har denne bestemmelse stået ved magt, indtil man nu drøfter et forslag fra den højtærede justitsminister om en ændring, som drejer sig om børn og unge og deres adgang til film.

Nu er censurbestemmelser i sig selv betænkelige. Ordet censur har ingen god klang i vore øren, for det får os til at spørge, om grundlovens § 77 ikke er trådt for nær. Oprindelig bygger statens filmcensur slet ikke på en lovbestemmelse, men er indført ved ministeriel bekendtgørelse. Censurbestemmelser er betænkelige, fordi de har så mange uheldige følger. En egenskab, som klæber ved al censur, er, at forbuddet i sig selv kan virke tillokkende, en anden, at grænseområderne bliver så interessante, at en film, som er lige ved at blive forbudt, eller en film, som måske oven i købet er så heldig at blive forbudt og derefter frigivet, fordi den højtærede justitsminister personlig griber ind — måske hedder det ikke længere „justitsministeren“, men „vi i justitsministeriet“ — får en kraftig reklame med på vejen; og det er ikke altid de film, man mest under en reklame, der får den. Grænseområderne omkring de 16 år forholder det sig ligesådan med. Det spændingsbehov, som findes i 12-15 års klassen, pirres overordentligt ved et forbud netop ved de 16 år.

Det gør det vanskeligt for forældrene og for biografernes kontrollører, og det frister de store børn til at overtræde bestemmelserne.

Censurbestemmelserne er ikke blot betænkelige, fordi de så let forlener den forbudte eller den med et aldersforbud forlenede film med en helt ekstra interesse og tværtimod at holde dem borte, som muligvis kunne have skade af at se en sådan film, drager dem til; men de er også betænkelige, fordi de kan føles hykleriske eller forkerte, når de så let omgås. Det er en god pædagogisk regel, at man ikke skal forbyde for meget; de forbud, man er nødt til at udstede, skal man til gengæld gennemføre med konsekvens, men her er jo ingen konsekvens, for alle forbud med hensyn til film overtrædes bestandig. Alle forældre med halvstore børn ved det, alle lærere ved det, alle biografkontrollører ved det. Dertil kommer; at fjernsynet gennemhuller forbuddet, når det viser en aldersforbudt film og jo af gode grunde ikke kan gennemføre censurbestemmelserne, men må nøjes med en vejledende henstilling.

Med sådanne betæneligheder i sinde kunne man foretrække, at filmene blot fik en vejledende henstilling med sig. Lad være, at man helt skal standse de film, som er uden kunstnerisk værdi, og som groft spekulerer i dårlige instinkter og råhed, men derudover kunne man så forsyne filmene med betegnelser som f. eks. „uegnet for børn“, undertiden „uegnet for mindre børn“ eller „velegnet for børn“ — også det sidste: „velegnet for børn“. Det er dog værdifuldt, om man ikke blot ser film under det negative synspunkt, at de kan skade og derfor må behæftes med forbud, men at man også ser film under det positive synspunkt, at de kan gavne, at de kan give en værdifuld oplevelse. Det må være et rigtigt synspunkt, at film ikke bare er underholdende, ikke bare en fare for børn og ubefæstede sjæle, men at film er en kunstart, en værdifuld kunst, og at lige så vel som en film kan være uegnet for børn, kan en film da også være velegnet for børn og unge.

Skal vi særligt drøfte det, som lovforslaget lægger lidt op til, forholdet mellem film og børn, er det klart, at det frembyder et påtrængende problem. Filmen er vel den kunstform, der måske stærkere end nogen anden kunst engagerer tilskuerne, og når så